

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут охорони здоров'я
Кафедра здоров'я людини і фізичної реабілітації

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

_____ О. А. Лагоднюк

“ _____ ” _____ 2018 р.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

08-02-06

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інноваційні засоби фізичної реабілітації

Program of the Discipline

INNOVATIVE MEANS OF PHYSICAL REHABILITATION

спеціальність
specialty

227 Фізична терапія, ерготерапія

227 PHYSICAL THERAPY,

ERGOTHERAPY

галузь знань
branch of knowledge

Національний університет
водного господарства
та природокористування

22 Охорона здоров'я

22 Healthcare

Рівне – 2018

Робоча програма «Інноваційні засоби фізичної реабілітації» для студентів, які навчаються за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія. Рівне: НУВГП, 2018. – 13 с.

Розробник: Нагорна Ольга Борисівна – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри здоров'я людини і фізичної реабілітації.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри здоров'я людини і фізичної реабілітації.

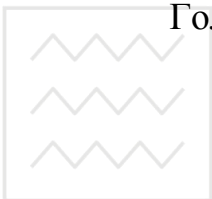
Національний університет
водного господарства
та природокористування

Протокол від «27» серпня 2018 року № 1.

Завідувач кафедри: _____ Н. Є. Нестерчук
(підпис) (ініціали та прізвище)

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Протокол від «06» вересня 2018 року № 7.

Голова науково-методичної комісії _____ І. М. Григус
(підпис) (ініціали та прізвище)

Національний університет
водного господарства
та природокористування

© _____, 2018 рік

ВСТУП

Програма обов'язкової (нормативної) навчальної дисципліни «Інноваційні засоби фізичної реабілітації» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія». Предметом вивчення навчальної дисципліни є засвоєння головних принципів використання засобів і методів фізичної реабілітації у відновленні осіб після перенесених гострих патологічних станів і хронічних захворювань. Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Інноваційні засоби фізичної реабілітації» є складовою частиною циклу дисциплін професійної та практичної підготовки для студентів за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія». Вивчення курсу передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів – анатомія людини, фізіологія людини, основи медичних знань, основи фізичної реабілітації, цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях, лабораторних заняттях, самостійної роботи та виконання поставлених задач.

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Анотація

Вивчення дисципліни «Інноваційні засоби фізичної реабілітації» передбачає формування у студентів знань щодо ефективності комплексного застосування основних, традиційних засобів реабілітації та сучасних технологій фізичної терапії; методології застосування інновацій у реабілітації; наукових уявлень про особливості компенсаторної перебудови організму у процесі лікування за допомогою різноманітних засобів фізичної терапії для підвищення якості реабілітації; клініко-фізіологічного обґрунтування застосування новітніх технологій відновлення рухової сфери; професійну підготовку майбутнього фахівця-фізичного терапевта.

Ключові слова

Обстеження, діагностування, прогнозування, програма фізичної реабілітації, лікувальна фізична культура, масаж, фізіотерапія.

Annotation

The study of the discipline «Innovative means of physical rehabilitation» involves the formation of knowledge of the students about the effectiveness of the integrated application of the main, traditional means of rehabilitation and modern technologies of physical therapy; methodology of application of innovations in rehabilitation; scientific representations about peculiarities of compensatory transformation of an organism in the process of treatment with the help of various means of physical therapy for improving the quality of rehabilitation; clinical and physiological substantiation of application of the newest technologies of motor sphere restoration; professional training of a future specialist-physical therapist.

Keywords

Examination, diagnosis, forecasting, physical rehabilitation program, physical therapy, massage, physiotherapy.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3,0	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	Фундаментальна (ПНЗЕ)	
	Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія		
Модулів: 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів: 1		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин: Денна: 90 год. Заочна: 90 год.		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Рівень вищої освіти: магістр	Лекції	
		16 год.	2 год.
		Лабораторні	
		20 год.	10 год.
		Самостійна робота	
		54 год.	78 год.
Індивідуальні завдання		-	
		Вид контролю: залік	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 40 %

для заочної форми навчання – 13 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є: ознайомлення студентів з теоретичними основами та методологічними особливостями інноваційних засобів фізичної реабілітації, впровадженнями їх у комплексне відновлення здоров'я осіб із захворюваннями, наслідками яких є рухові порушення.

Завдання курсу: сформувати у студентів розуміння лікувальної дії інноваційних засобів фізичної реабілітації, відновних, компенсаторних, пристосувальних механізмів у процесі застосування новітніх засобів, методів, методик реабілітації; здатність до аналізу ефективності реабілітаційного процесу хворих з різними захворюваннями з урахуванням їх складності та наслідків.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Студенти повинні знати:

- методологію інноваційних засобів фізичної реабілітації осіб з різними нозологічними захворюваннями;
- механізми лікувальної дії інноваційних засобів фізичної реабілітації;
- клініко-фізіологічне обґрунтування застосування інноваційних засобів фізичної реабілітації;
- покази та протипокази до застосування основних та інноваційних засобів фізичної реабілітації;

Студенти повинні вміти:

- добирати основні та інноваційні засоби фізичної реабілітації хворих в залежності від діагнозу, клінічного стану, супутніх захворювань, віку, статі та призначеного рухового режиму;
- проводити диференційоване реабілітаційне обстеження пацієнтів з руховими порушеннями за стандартними шкалами та тестами, що використовуються для формування реабілітаційного діагнозу, прогнозування, побудови реабілітаційної програми;
- складати програми фізичної реабілітації у SMART-форматі з урахуванням періоду відновного лікування, індивідуальних особливостей пацієнта;
- поєднувати елементи традиційних та інноваційних методик та засобів фізичної реабілітації в контексті реабілітаційної програми;
- визначати ефективність реалізації реабілітаційної програми.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Базові відомості про інноваційні засоби фізичної реабілітації

Тема 1. Інноваційні засоби корекції м'язового тону хворих з руховими порушеннями. Міогенні засоби у лікуванні рухових порушень. Ортопедичні методики лікування контрактур.

Тема 2. Метод ігротерапії як засіб реабілітації осіб з порушенням психофізичного розвитку. Визначення, основні поняття, класифікація і приклади ігор. Розвиваючі, навчальні, корекційні, комп'ютерні ігри.

Тема 3. Іпотерапія та гідротерапія в системі лікування осіб з порушенням функцій опорно-рухового апарату. Методологія вправ на конях. Заняття у воді осіб з руховими порушеннями.

Тема 4. Застосування сенсорних стимулів у корекції сенсомоторних розладів. Музикотерапія. Арт-терапія. Ритміка.

Тема 5. Фасціальна терапія. Мануальні методи лікування. М'язово-фасціальна корекція. Постізометрична релаксація. Краніосакральна терапія. Тригерні точки. Тейпування.

Тема 6. Фітболгімнастика у системі реабілітації рухових розладів. Аспекти застосування фітболгімнастики. Сухий басейн. Система оптимізації рухового режиму дітей з особливими освітніми потребами.

Тема 7. Система інтенсивної нейрофізіологічної реабілітації. Методика Козьякіна. Методика застосування антигравітаційної кабіни.

Тема 8. Динамічна пропріоцептивна корекція. Костюм «Гравістат». Костюм «Адель».

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Базові відомості про інноваційні засоби фізичної реабілітації												
Тема 1. Інноваційні засоби корекції м'язового тону хворих з руховими порушеннями.		2		4		8		2		2		10
Тема 2. Метод ігротерапії як засіб реабілітації осіб з порушенням психофізичного розвитку.		2		4		8				2		9
Тема 3. Іпотерапія та гідротерапія в системі лікування осіб з порушенням функцій опорно-рухового апарату.		2		2		8				2		9
Тема 4. Застосування сенсорних стимулів у корекції сенсомоторних розладів.		2		2		6				2		10
Тема 5. Фасціальна терапія.		2		2		6				2		10
Тема 6. Фітболгімнастика у системі реабілітації рухових розладів		2		2		6						10
Тема 7. Система інтенсивної нейрофізіологічної реабілітації.		2		2		6						10
Тема 8. Динамічна пропріоцептивна корекція		2		2		6						10
Разом за змістовим модулем 1	90	16		20		54		2		10		78

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Базові відомості про інноваційні засоби фізичної реабілітації			
1	Тема 1. Інноваційні засоби корекції м'язового тону хворих з руховими порушеннями.	2	2
2	Тема 1.1 Реабілітаційно-ортопедичні засоби корекції наслідків дисфункцій опорно-рухового апарату.	2	-
3	Тема 2. Метод ігротерапії як засіб реабілітації осіб з порушенням психофізичного розвитку.	2	2
4	Тема 2.2 Психолого-педагогічні засади комплексної реабілітації дітей з особливими освітніми потребами	2	-
5	Тема 3. Іпотерапія та гідротерапія в системі лікування осіб з порушенням функцій опорно-рухового апарату.	2	2
6	Тема 4. Застосування сенсорних стимулів у корекції сенсомоторних розладів. Музикотерапія. Арт-терапія.	2	2
7	Тема 5. Фасціальна терапія.	2	2
8	Тема 6. Фітболгімнастика у системі реабілітації рухових розладів.	2	-
9	Тема 7. Система інтенсивної нейрофізіологічної реабілітації.	2	-
10	Тема 8. Динамічна пропріоцептивна корекція.	2	-
	Разом	20	10

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Методологія та принципи діагональної гімнастики.	4	5
2	Кондуктивна педагогіка – терапія Петьо.	4	5
3	Засоби гідротерапії у лікуванні дітей з ДЦП.	4	5
4	Терапія Монтесорі як засіб корекції.	4	5
5	Ароматерапія.	3	5
6	Дельфінотерапія. Кайністерапія.	4	5
7	Піскотерапія.	3	5
8	Бобат-терапія в системі фізичної реабілітації.	4	5
9	Метод Войта в реабілітації дітей з ДЦП.	3	5
10	Міофасціальні триггерні точки (МФТТ).	4	6
11	Методика тейпування.	3	5

12	Корекція м'язового тону за методом Ульзібата.	4	6
13	Хірургічне лікування наслідків неврологічних патологій та травматологічно-ортопедичних захворювань.	3	6
14	Система тайського масажу.	4	5
15	Кінезотерапія за авторською методикою Смолянінова.	3	5
Разом		54	78

Підсумком самостійної роботи над вивченням дисципліни є: складання студентом програми фізичної реабілітації при різних захворюваннях.

Також:

1. Проаналізувати роботу відділення реабілітації міської лікарні.
2. Відвідати заняття з ЛФК при різних захворюваннях.
3. Проаналізувати складання та застосування програм фізичної реабілітації при різних захворюваннях.
4. Підготувати презентацію за темою дисципліни «Інноваційні засоби фізичної реабілітації».

7. Методи навчання

1. Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни «Інноваційні засоби фізичної реабілітації»:
 - навчальні заняття;
 - самостійна робота студентів;
 - робота в наукових бібліотеках та мережі Інтернет;
 - контрольні заходи.
2. Види навчальної роботи студентів:
 - лекція;
 - лабораторне заняття;
 - консультація.

8. Методи контролю

1. Індивідуальне усне поточне опитування.
2. Вирішення типових задач.
3. Письмовий теоретичний контроль.
4. Індивідуальний контроль практичних дій та отриманих результатів.
5. Модульний контроль, який здається в центрі незалежного оцінювання у формі тестів.
6. Залік, який здається в центрі незалежного оцінювання у формі тестів.

9. Розподіл балів, які отримує студент

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль №1								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
12	14	14	14	14	14	14	14	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи) практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

- Опорні конспекти лекцій;
- Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (НКНМЗД);
- Навчальні відеофільми.

11. Рекомендована література

Базова

- Байбуза І. В. Методи фізичної реабілітації дітей з обмеженими можливостями / І. В. Байбуза Херсон: Літера. – 2006. – 34с.
- Детский церебральный паралич: хрестоматія / [сост. Л. М. Шипицина, И. И. Мамайчук]. – СПб.: Дидактика Плюс, 2003. – 503 с.
- Звіряка О. М. Гідрокінезотерапія в системі фізичної реабілітації хворих після переломів кісточок. : Дис. канд. наук: 24.00.03 - 2009.

4. Козьявкін В. І. Детские церебральне параличи. Основы клинической реабилитационной диагностики / В. І. Козьявкін, С. К. Ткаченко, О.А. Качмар, М. А. Бабаглы– Львів.: Медицина, 1999. – 158 с.

5. Основы фізичної реабілітації: навчальний посібник / О. Б. Нагорна, В.В. Горчак – Рівне, 2017. – 128 с. Схвалено до друку Вченою радою НУВГП (протокол № 3 від 19.04.2017). [Електронний ресурс]; – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/shufr/05-07-01.html>

6. Реабілітаційне обстеження у практиці фізичного терапевта: навчальний посібник / І.М. Григус, О. Б. Нагорна, В.В Горчак – Рівне, 2017. – 150 с. Схвалено до друку Вченою радою НУВГП (протокол № 6 від 29.06.2017). [Електронний ресурс]; – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/shufr/05-07-01.html>

[01.htmlhttp://ep3.nuwm.edu.ua/view/shufr/05-07-01.html](http://ep3.nuwm.edu.ua/view/shufr/05-07-01.html)

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Додаткова

1. Авдоніна О. Я. Актуальні питання дитячої неврології – від теорії до практики: V міжрегіональна науково-практична конференція / О. Я. Авдоніна, Е. Ю. Чубенко Е. Ю. – Херсон, 2010 – 152с.

2. Белова А. Н. Руководство по реабилитации больных с двигательными нарушениями / А. Н. Беловой, О. Н. Шепетовой. – М.: Антидор, 1998. – 224 с.

3. Звіряка О. М. Методика гідрокінезотерапії з використанням сконструйованого гідрокінезомеханотерапевтичного пристрою при переломах кісточок / О. Звіряка, В. Мухін // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2007. – Вип. 11, т. 2. – С. 155 – 160.

4. Звіряка О. М. Застосування засобів фізичної реабілітації при ушкодженнях гомілковостопного суглоба у спортсменів / О. М. Звіряка // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2006. – № 4. – С. 50 – 52.

5. Звіряка О. М. Динаміка тестування рухових навичок хворих після Корж Ю. М. Практикум з теорії і методики лікувальної фізичної культури : навч. посіб. для студ. спец. “Фіз. реабілітація” / Ю. М. Корж, О. М. Звіряка. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2007. – 184 с.

6. Корж Ю. М. Основы лікувальної фізичної культури : метод. рек. для студ. спец. “Фіз. реабілітація” / Ю. М. Корж, О. М. Звіряка. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2005. – 75 с.

7. Ляшенко В.І. Методичні основи гідрокінезотерапії в реабілітаційній практиці.: Метод. Посіб. для практичних реабілітологів та батьків дітей з інвалідністю/ Ляшенко В.І., Ребенчук О.В. – Миколаїв: 2008. – 28с.

8. Мاستюкова Е. М. Физическое воспитание детей с церебральным параличом. / Мастюкова Е. М. – М.: Просвещение, 1991. – 158с.
9. Мякишева Н.А. Физическая реабилитация детей с последствиями ДЦП в условиях спортивно-игрового центра / Мякишева Н.А. – М.: дис. канд. медицинских наук, 2000. – 245с.
10. Основи медико-соціальної реабілітації дітей з органічними ураженнями нервової системи. Навчально-методичний посібник / За ред. Мартинюка В.Ю., Зінченко С.М. – К.: Інтермед, 2005. – 416с.
11. Семенова К.А. Восстановительное лечение детей с перинатальным поражением нервной системы с детским церебральным параличом / К. А. Семенова – М.: Закон и порядок, 2007. – 616с.
12. Таран І. Гідрокінезотерапія як засіб поетапного формування рухових навиків дітей 3-5 років з церебральним паралічем спастичної форми / І. Таран, А. Вовканич // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту та здоров'я людини / за ред. Є. Приступи. – Л., 2013. – Вип. 17, т. 3. – С. 231 – 237.
13. Физические факторы в лечении детских церебральных параличей / Под ред. Н.А. Усаковой, Р. Г. Красильниковой. – М.: Советский спорт, 2006. – 192с.

12. Інформаційні ресурси

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник для ВУЗів / В. М. Мухін. – К.: Олімпійська література, 2010. – 438 с. / [Електронний ресурс]; – Режим доступу: www.kspu.edu/FileDownload.ashx/фізична%20реабілітація
2. Попов С. Н. Физическая реабилитация : [Учебник для вузов] / С. Н. Попов. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2005. – 605 с. / [Електронний ресурс]; – Режим доступу: <https://studfiles.net/preview/1777971/>
3. Язловецький В. С. Основи фізичної реабілітації : [Учебник для вузов] / В. С. Язловецький, Г. Е. Верич. – Кіровоград, 2004. – 328 с. / [Електронний ресурс]; – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis
4. Українська Асоціація фізичної терапії/ [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.physrehab.org.ua/

